

LAIKAS

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

DICIEMBRE DE 1988

Nr. 737 - XLI M.

Concesión N° 4289
Franqueo Pagado
Concesión N° 4015
Tarifa Reducida

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 208 - 5027
R. N. de la Prop. Intelectual N° 1.802.100
Director Resp.: P. Agustín STREBILAS

SVEIKI SULAUKE ŠVENTŲ KALĖDŲ!

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo narių kreipimasis
į JT-generalinę asamblėją

GAUTAS PER TELEFAX IS ARTURO MICIUDO

Gerbiami ponai,

Mūsų kreipimasis yra padiktuotas nerimo, kad persitvarkymo ir demokratijos politika Pabaltijo šalyse grėsia realus pavojus. Michailo Gorbačiovo pradėtas šalies atnaujinimas susiduria su rimtais trukdymais iš pačios sukščiausios TSRS valdžios pusės:

- Iš esmės užblokuota ekonominė reforma (atmesti trijų pabaltijo respublikų paimtieji ekonominio Savarankiškumo principai);
- Šlopinami valstybinio gyvenimo demokratizavimo bandymai (priimant TSRS konstitucijos pataisus neatsižvelgta, kad 4 milijonai Pabaltijo gyventojų reikalavo atidėti TSRS konstitucijos svarstymą);
- Toliau ignoruojami TSRS tautų interesai, centralizuojant politinę bei ekonominę valdžią Maskvoje, įtvirtinant kolonijinį Pabaltijo respublikų statusą.

Mes, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo nariai prašome atkreipti dėmesį, kad demokratizacija ir persitvarkymas turi reikštis konkrečiais TSRS vadovybės darbais palankumu ir parama demokratiniams judėjimams mūsų šalyse, o ne tik gražiais žodžiais, skirtais pasaulio visuomenės ir Jūsų, gerbiami ponai, palankumui laimėti. Mes abėjojame, kad dabartinėmis sąlygomis Vakarų valstybių teikiami milijoniškai kreditai TSRS panaudojami pažangai ir demokratijai vystyti. Realus persitvarkymo proceso vykdytojas šiandien - tai savo suverenumo siekiančios tautos. Ir jų pastangų ignoravimas, mūsų manymu, telygus viso pasaulio interesus ignoravimui.

1988 m. gruodžio 6 d. Vilnius

LPS Seimo nariai:

Petras Veitiekūnas
Saulius Pečeliūnas
Artūras Skučas
Gintaras Songaila
Raimundas Muckūnas

VYSKUPO P. BALTAKIO KALĖDINIS LAIŠKAS LIETUVIAMS

Mieli Broliai, Sesės Lietuviai!

Šiomet Kristaus gimimo šventę - Kalėdas - švėsime stiprių emocijų žemkle ir su nauju viltingu pasitikėjimu melsime Dievą, kad ir mūsų pavergtai tautai išsipildytų pranašo Izaijo žodžiai: "Tauta, kuri vaikščiojo patamsiais, išvys skaisčią šviesą, gyvenantiems tamsybių šalyje užtekės šviesybė". (Iz. 9: 11).

Kiekvienos religinės šventės tikslas yra, prisimenant istorinį įvykį, priartinti mus prie Kristaus, padėti Dievo meilei pilniau pasireikšti mūsų gyvenime. Tačiau didžiųjų švenčių, ypač Kalėdų ir Velykų proga, mūsų dėmesys nukrypsta į tautą, nes daugiau negu kitu laiku, išgyvename jos vargus, džiaugsmus ir viltingus lūkesčius.

Prieš keletą mėnesių į viešumą išėjo ir žaibo greitumu tebeplinta tautinis bei religinis atgimimas, "vaduojas tautos sąmonę nuo senų minčių jungo bei kurią naujo gyvenimo, siekius pagrįstus dora, protu ir dvasia". (R. Ozolas, "Atgimimas, Nr. 1, 1988 - IX - 16). Tai ir užtvindė mūsų šir-

dis viltingu džiaugsmu ir sykiu neramumais, jos ateitį norinčiais atspėti klausimais.

Mus džiaugina kardinolo Vincento Sladkevčiaus užtikrinimas, kad, nežiūrint beatodairinės ateizacijos ir nužmoginimo metų, "kai jie turėjo kalbėti ne tai, ką manė ir daryti ne tai, ką sakė", nors tautos siela bei sąžinė tapo labai sužalotos, tačiau "nėra tiesa, kad visuomenė bemaž išistai (yra) tapusi ateistiška, ir kad krikščioniškos vertybės jai nebereikalingos" ("Švyturys" Nr. 1, 1987). Persitvarkymo Sąjūdžio dėmesys dvasiškai rodo, jog Lietuvos inteligentija, nors ir auklėta ateistinio materializmo dvasioje, pradeda suprasti, kad be dorovinio atgimimo negali būti nė tikro visuotinio atsinaujinimo. Dar daugiau - mus džiugina jų įžvalga, kad tik Kristuje gali išsipildyti tautos puoselėjamos viltys.

Ilgą laiką maniau, kad iš labirinto galima išeiti jėga (m. p.). Tada buvau iškėlęs šūkį: "Lietuvai reikia išauginti poetų su boksininko kumščiais... Dabar man svarbiau tai, kas siejasi

su Kristumi... Kristus yra amžinybės metafora. Viltis. Kitos mes neturime" (Sigitas Geda, "Aušrinė" Nr. 1, 1988).

Neramumą kelia ir atsakymų ieško okupanto pakeista taktika. Tauta žino, kad ne iš meilės žmonėms ar iš pagarbos Dievo įsakymams, o eklominiu būdu verčiama sovietų valdžia šiek tiek atleido religinį, tautinį ir kultūrinį gyvenimą kontroliuojančius varžtus! legalizavo tautos himną, trispalvę ir lietuvių kalbą; gražino sostinės katedrą, toleruoja drąsius kardinolo pasisakymus; po ilgų metų "mokslinių" įrodinėjimų, kad Dievo nėra, leis tautai viešai ir iškilmingai švęsti Išganytojo gimimo šventę; pirmą kartą Sovietų Sąjungos televizija transliu Bernelių mišias.

Ši tautos nerimą pergyvename ir mes, bandydami atspėti, ko tautai šiandien labiausiai reikia, kokios pagalbos iš mūsų laukia. Viena yra tikra, "kad tauta nuoširdžiai įvertina kiekvina mūsų apsilankymą ir jos praturtinimą ne "volgom" ar "žiguliais", o dvasią pakeliantia lietuviška knyga; tauta dėkinga už mūsų pastangas informuojant pasaulį apie jai paneigtas

teises. Tačiau virš visko tauta dėkoja ir pakartotinai prašo "karštų maldų", kad šis viltingas spindulys nebūtų užtemdytas naujų represijos debesų, kad prasidėjęs atgimimas "turėtų tikrą pagrindą". "Entuziazmas greitai praeina, jei neturi tikro pagrindo - Dievo", perspėjo iš Sibiro lagerio grįžęs ir savo akimis netikėdamas, kas paskutiniiais mėnesiais tautoje įvyko, kun. S. Tamkevičius. "Jeigu mūsų jaunimas, vaikai, turės Dievą, mes turėsime ateitį. Jeigu jie neturės Dievo, tai nieko mums nepadės ir trispalvės" (LIC).

Švęsdami Dievo Sūnaus išijungimą į mūsų gyvenimą bei su giliu dėkingumu priimdami Jį, iš naujo ateinantį malonės pavidalį į mūsų sielas, nuoširdžia malda prašykime, sykiu su Mergele Motina Marija, kad ir mūsų "šėtono paunksmėje" gyvenančiai tautai "užtekėtų šviesybė", kad Dievuje atpažinę savo Tėva, galėtume mylėti vienas kitą mus Kristaus mylinčia meile.

Linkiu skaidrių bei mielių Kalėdų ir visokeriopos Dievo palaimos Naujuose 1989 metuose.

Vyskupas
PAULIUS A. BALTAKIS,
O. F. M.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

I eilė: Irena Lukoševičienė (kultūriniai reikalai), Dr. Vytautas Bieliauskas (pirm.), Gabija Petrauskienė (ryšiai su kraštais ir lietuviška spauda).

II eilė: Horacijus Žibas (išdininkas), Algimantas Gureckas (ryšiai su kitataučiais), Dr. Vytautas Dambava (visuomeniniai reikalai), Eugenijus Cuplinskas (finansai), Algis Juzuokonis (informacija ir ryšiai su kitataučių spauda).

"LIETUVOS K. B. KRONIKOS" ŽINIOS

Penki TSKP CK Generaliniam Sekretoriui M. Gorbačioviui PAREIŠKIMAI IR PROTESTAI:

1. — Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros 94 kunigų 1988-02-02. Pareiškimas prašantis, "kad būtų išgyvendintas TSRS piliečių nelygiateisiškumas ideologiniu pagrindu".

2. — Lietuvos katalikų su 31 770 tikinčiųjų parašais Pareiškimas prašantis grąžinti Vilniaus Katedrą katalikams, kaip kad buvo sugrąžintas Maskvos Danylovo vienuolynas tikintiesiems pravoslavams.

3. — Lietuvos katalikų su 30 227 tikinčiųjų parašais Pareiškimas "reikalaujantis nedelsiant išlaisvinti 1988 m. vasario 2 d. brutaliai teisminio susidorojimo suką: kataliką jaunuolį Petrą Gražulį".

4. — Lietuvos katalikų su 13 035 tikinčiųjų parašais Pareiškimas: "Prašome Generalinį Sekretorių įsakyti tarybinės valdžios pareigūnams, kad Panų kalnelyje būtų atstatyta koplyčia ir kryžiai, kurie 1982 m. balandžio 2-3 d. nakti tarybinės valdžios pareigūnų vandališkai buvo nugriauta Marijos koplyčia, sudaužytos statulos, sunaikinti kryžiai, ir nebūtų trukdoma maldininkams lankyti šią nuo 1626 metų istorinę vietą".

5. — Gražulių šeimos Pareiškimas reikalaujantis, "kad LTSR vidaus reikalų ministras gen. S. Lisauskas atšauktų 1988 m. balandžio 7-13 d.d. "Gimtojo Krašto" laikraštyje neteisėtą pareiškimą, kur artimųjų ir teismo dalyvių akivaizdoje pareigūnai sumušė ir kruviną, paėmę už kojų ir rankų, išsinešė iš salės, o LTSR ministras generolas, visam pasauliui meluoja, "kad teismo salėje P. Gražulio niekas nemušė".

Reikalaujame, kad ir R. Liepa, "Naujojo kelio" korespondentas atšauktų savo straipsnyje paskelbtus Stalino laikų praktikuotus šmeižtus nuteistojo P. Gražulio adresu". Pasirašė 13 Gražulių šeimos narių.

Kretinga. 1988 m. sausio 22 d. pas Kretingos rajono saugumo viršininką Pocevičių buvo iškviestas Bronius Poškus, paaiškinti j Vilniaus prokuratūros atsiųstus klausimus: ar skaitė "LKB Kroniką", ar pasirašęs po pareiškimais, kas ir kada rinko parašus, ar negali politiškai persiorientuoti ir išvykti į užsienį. Buvo paliesta ir pokario tema, kur čekistas tikrino, kad Lietuvos gyventojų trėmimai Sibiran buvo tik atsakas į ginkluotą pasipriešinimą. "Gerai prisimenu pirmąją okupaciją, tada nebuvo jokio ginkluoto pasipriešinimo, o kiek ištrėmė į Rusiją, kiek nužudė Lietuvoje?!" Ir čia pat nurodė eilę konkrečių atvejų, bei iškėlė tikinčiųjų beteisiškumo klausimą, paminėjo Vilniaus vyskupo tremtį, kunigus kalinius, reikalavo grąžinti išniekintas-sandėliais ir muziejais paverstas bažnyčias ir t.t. Gi skaityti protokolą ir po juo pasirašyti B. Poškus kategoriškai atsisakė. Tardy-

nerviškai sukrėstas. Grįžusį į namus mui einant į pabaigą, Poškus jautėsi jį iškviesta greitoji medicininė pagalba išvežė į Kretingos ligoninę, kur jis išgulėjo 12 d.

Vasario 8 d. B. Poškus buvo pakartotinai kviečiamas atvykti į saugumo būstinę. Nenuvyko. Nesulaukę milicijos pareigūnai net kelis kartus jį ieškojo namuose. Jis šaukimo nepriėmė ir po juo nepasirašė, tik paprašė pareigūnų perduoti saugumo viršininkui Pocevičiui jo žodžius: "Daugiau laisvanoriškai į saugumą neisiu, je reikalingas, uždėkite antrankius ir išsivežkite".

Vilnius, 1988 m. gegužės 22 d. apie 11 val. netoli šv. Mikalojaus bažnyčios, prie Nijoiės Sadūnaitės priėjo trys civiliai apsirengę asmenys ir užlaužė jai rankas, jėga įgrūdė į leigvąjį automobilį "Žiguliai". Rusiškai grasino išvežti į Kolymą, prigrindyti upėje, tačiau prie N. Sadūnaitės buto jų laukė dar trys vyrai-vienas milicininkas, iš kurio pareikalavus pateikti dokumentus ir orderį sulaukymui, milicijos pareigūnas pažadėjo viską pristatyti po 10 minučių, bet niekas žadėtų dokumentų taip ir neparodė, o iki 21 val. be priežasties buvo laikoma namų arešte. Gi 1988 m. birželio 8 d. ji buvo pakartotinai grubiai sulaikyta. 1988 m. birželio 9 d. kreipėsi į Gen. Sekr. M. Gorbačiova. Savo pareiškime ji rašo: "Paskutiniu metu spaudoje daug rašoma, kad reikia nurodyti konkrečius persitvarkymo ir demokratijos priešus. Prašau sudrausminti Lietuvos KGB savivalę".

Kun. R. Rumšas parašė pareiškimą Gen. Sekr. M. Gorbačioviui:

"Aš į Šiluvą atvykau kaip maldininkas, o mano, kaip kunigo, malda yra šv. Mišios. Kokia intencija aš turiu melstis, kiek žinau, tarybiniai įstatymai nenurodo. Meldžiausi už kunigus kalinius pagal Kristaus paraginimą: "Ką padarėte gero vienam iš mažiausių brolių, (tarp kurių Kristus išvardina ir kalinius man padarėtė)". (Mt. 25, 45). Negi, aš katalikų kunigas, negaliu pagal Evangelijos paraginimą už kalinius pasimelsti? Šv. Mišios priklauso Dievo žodžio liturgija, kurios metu pasakoma maldos intencija, aiškinama Evangelija. Paragindamas parodyti meilės ir pasimeelsti už kunigus kalinius aš nenusikaltau Evangelijai, o tuo pačiu ir mano žodžio negalima laikyti nereliginiu. Kas priklauso religiniam turėjimui nustato Dieviškasis Autoritetas - Evangelija, o ne ateistai valdžios pareigūnai. Nes kitaip prietume prie absurdo, pvz. kaip reaguotų ateistai propagandistai, jei jų ateistinių paskaitų ateistinį turinį turėtų nustatyti tikintieji.

Kalbėdamas per šv. Mišias apie kunigus kalinius, užsiminiau, kad jie ne tik asmeniškai atmetė oficialų valstybinį ateizmą, bet ir veikė, kad jis nebūtų kitų priimamas. Šis teiginys

Tremtinys vyskupas Julijonas Steponavičius, ilgametis neoficialus Kat. Bendrijos vadovas Lietuvoje, gavo leidimą pasimatyti su Šv. Tėvu Romoje. Su juo draugė buvo atvykęs Kauno bei Vilkaviškio vyskupijų administratorius vysk. Juozas Preikšas ir Lietuvos liturginės komisijos pirmininkas kun. Vaclovas Aliulis, MIC. Didžiausias dėmesys bei pelnyta pagarba buvo skirta vysk. J. Steponavičiui.

Greitu laiku po atvykimo jis turėjo privačią audienciją pas Šv. Tėvą ir daugelį dalykų išsiaiškino bei išsikalbėjo. O po arkiv. A. Bačkio konskrecijos sekančią dieną, pietaudamas su popiežiumi, daugumą laiko praleidęs kalbėdamas su juo lenkiškai, nes puikus mokėjimas lenkų kalbos

negali būti laikomas nei dezinformacija, nei šmeižtu, nes tokia laikysena yra kiekvieno kunigo pareiga. Negi gali kunigas, skelbdamas Evangeliją, nutylėti kai kuriuos mūsų gyvenimo faktus, pvz. ateizmą. Nes suderinti Evangeliją ir ateizmą būtų absurdas.

Gerbiamas Generalini Sekretoriū, įsakykite RRT įgaliotiniui P. Aniloniui, kad atšauktų nepagrįstą ir absurdišką įspėjimą".

Kaunas. 1987 m. vasario 13 d. pas karininką Juozą Kazalupską atvyko Kauno Vyk. kom. pirm. Kazakevičius išsiaiškinti, ar tikrai karininkas Juozas rašė raštą, rinko parašus, važiavo į Maskvą. Į visuos šiuos klausimus Juozas atsakė teigiamai, dar pridėdamas, kad pasirašė apie 90,000 tikinčiųjų, o bažnyčios klausimas nėra išspręstas.

1987 m. birželio 21 d. pareikalavo paaiškinti, kodėl nebalsuoja. Į tai pasakė, kad tikintis privalo ginti tikėjimą ir tikinčius, todėl išreikšdamas protestą, balsuoti atsisako, kadangi: 26 m. kaip Vilniaus vysk. J. Steponavičius be kaltės ir teismo ištrėmimo, o kunigai A. Svaraiskas, S. Tamkevičius ir J. K. Matulonis nuteisti vien už tai, kad rūpinosi, jog žmonės būtų blaivūs, dori ir sąžiningi.

"LKB KRONIKA" Nr. 78

ir supratimas lenkiškos galvosenos įgalino mūsų garbųjį lietuviškojo Vilniaus ganytoją nuodugnai su popiežiumi išsiaiškinti įvairias Lietuvos problemas.

Sekmadienį, spalio 9, per Vatikano radiją transliuojamų Mišių į Lietuvą celebrantas ir pamokslininkas buvo vysk. J. Steponavičius, kuris nežiūrint to, jog komunistinės valdžios jis tebėra ištremtas už savo vyskupijos ribų ir jam neleidžiama eiti Vilniaus arkivyskupijos vadovo pareigų, iš katalikybės centro-Vatikano-jis kreipiasi į savąjį Vilniaus arkivyskupiją bei jos tikinčiuosius, o tuo pačiu ir į visą Lietuvą, kurios tikėjimu tiek metų sielosi ir tebesieloja.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE VEIKLA

1. — Lapkričio 26 ir 27 dienomis susivienijimiečiai Martinez mieste dalyvavo tarptautinėje mugėje suorganizuotai užsieniečių bendruomenių. Mūsiškiai rodė meną, namų rakandus, istoriją ir Lietuvos kultūrą, o kita sekcija garsino Lietuvą su tautiniais valgiais. Gi "Dobilo" ansambliai: vaikų ir jaunuolių pasirodė su tautiniais šokiais užbaigdami tą mugę jau 27 d. nakties valandose.

2. — Lapkričio 2 dieną, 21 val. susirinko visi užbaigti socialinį, kultūrinį ir mokylinį 1988 m. laikotarpį, su pasirodymais lietuvių kalbos dalyvių. Pasirodė ir "Dobilo" vaikų ir jaunuolių ansambliai su tautiniais šokiais. O Kultūros Komisija surengė 130 metines Lietuvos himno autoriaus Dr. Vinco Kudirkos paminėjimą, kuris buvo užbaigtas iškilminga vakariene.

3. — Gruodžio 11 d. buvo atidarytas maudymosi baseino 1988-1989 laikotarpis su sekančia programa:

11 val. buvo "Žalgirio SLA" krepšinio komandos rugtynės prieš "Club Bmē. Mitre" iš San Martin, kurias pralošė 49 59 rezultatu. 13 val. pietūs, o 14 val. sportiniai žaidimai su Lietuvių Centro asmenimis.

Maudimosi baseinas veiks sekančia tvarka: antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 12 iki 19 val.; šventėse, šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 iki 20 val. Visi patogumai ir butina gydytojo priežiūra bus visiems prieinama: vaikams baseinukas, rūbų apsauga, šaltas ir šiltas dušas, kėdės, skėčiai ir kit. P. Norbertas Čyžius su ponija vadovaus bufetui: valgiui ir gėrimui.

4. — Centro Valdyba nuoširdžiai dėkoja už nemažą kiekį įvairių dažų p. Alfredui Callegaris ir poniai, už pagalbą padedančią išlaikyti žavingos spalvos viską tvarkoj.

5. — Baigiantis 1988 metams norėtume išreikšti padėką visiems mūsų bendradarbiams, draugams, draugiškoms organizacijoms, spaudai už bendradarbiavimą ir palinkėti linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų 1989-jų.

SEKMA DIENIO R I M Ć I A I

TREMTINIO KALĖDOS

Kai Kristus gimė, jam nebuvo vietos užėjoje, turėjo pasitenkinti gyvulių tvarteliu, kad asilas ir jautis savo kvėpavimu sušildytų mažą Kūdikelį. "Jis atėjo pas savuosius, bet savieji jo nepriėmė". Netik kad nepriėmė, bet dar pasikėsino į kūdikėlio gyvybę. Todėl jis turėjo greitai pasitraukti su savo Motina Marija ir globėju Juozapu į Egiptą.

O dabar XX-tame amžiuje taip pat nevienas kūdikis gimė užkaltame vagone, kuris riedėjo į tolimą Sibirą.

KUN. SIGITAS TAMKEVIČIUS SUGRĮŽO Į LIETUVĄ

Į Lietuvą sugrįžo keturi sąžinės kaliniai: Lietuvos Helsinkio grupės nariai Viktoras Petkus ir Balys Gajauskas. Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto steigiamasis narys kun. Sigitas Tamkevičius ir poetas Gintautas Iešmantas. Taip pat iš psichiatrinės ligoninės paleido Voldemarą Karolūną. Viktoras Petkus atvyko į Vilnių lapkričio 2 d. Traukinio stotyje jį pasitiko 20 žmonių. Gintautas Iešmantas iš Uchtos grįžo lapkričio 4 naktį. Balys Gajauskas sugrįžo į Kauną lapkričio 7 d.

Tarp. 300-400 žmonių sutiko kun. Sigitą Tamkevičių Vilniaus geležinkelio stotyje anksti penktadienio rytą, lapkričio 4 d., praneša Lietuvos Informacijos Centro skyrius Romoje. Susirinko kunigai ir pasauliečiai, jauni ir seni, vyrai ir moterys nešdami Lietuvos trispalves bei Vatikaną dvispalves. Minia giedojo religines giesmes ir dainavo liaudies dainas. Jų tarpe susirinko ir buvę kaliniai: Kun. Jonas Kastytis Matulionis, prieš dvi dienas grįžęs Viktoras Petkus, ir Petras Cidžikas, kuris ką tik spalio 29 d. užbaigė savo 32 dienų bado streiką dėl Lietuvos politkaliniių. Visi susirinkusieji nužygiavo prie Aušros Vartų koplyčios, kur kun. Tamkevičius tarė šiuos žodžius:

Pasikeitė laikai, bet žmonių širdys liko po septyneriais, užsidariusios Kūdikeliui, kuris atnešė žmonijai taiką.

Kūdikelis norėtų padovanoti pasauliui taiką, bet žmonija kala ginklus uždaro nekaltus žmones į kalėjimus. Kalėdos yra taikos šventė, bet ja gali pasinaudoti tik tai geros valios žmonės, kurie savo širdyje atranda vietos Viešpačiui, kurie savo pastogėje atranda vietos pakeleiviui, kurie moka pasidalinti su duonos kąšniu. Šitie prisideda prie taikos įgyvendinimo.

Kun. AUGUSTINAS

"Gruodžio 23 d. naktį, lydimas kareivių su vilkiniais sūnimis, įsėdau į Stolyfino vagoną, Gailestingumo Aušros Vartų Motinos paprašiau, kad palaimintų ir išvažiuoju į Uralą. Prabėgo beveik šešeri metai, ir ši diena man kaip sapnas. Tada negalėjau nė pagalvoti, kad bus šitokia diena kaip ši, kad tauta bus atgimusi, kad Bažnyčioje bus daug vilčių, kad žmonėse bus toks entuziazmas. Tada atrodė viskas sukaustyta ledu.

"Ir jeigu šiandien mes daug kuo džiaugiamės, tai sakome 'ačiū' Marijai. Šiais metais — Marijos metais, Motina pamatė, kad mūsų tautai, Bažnyčiai, mums visiems daug ko trūksta, daug ko reikia. Reikia meilės, reikia blaivių širdžių. Ir Motina savo Sūnui pasakė: jiems reikia vyno, laisvės, meilės, gerumo vyno. Ir jos Sūnus padarė stebuklą. Ir šiandien visi susirinkę čia dėkojame, dėkojame Dievo Motinai, dėkojame mūsų Viešpačiui Jėzui Kristui, kad pažvelgė į mūsų tautą, pažvelgė į mūsų Bažnyčią, pažvelgė į mūsų visų gyvenimą.

"Šiose Mišiose melskimės, kad mūsų tautoje prasidėjęs atgimimas turėtų pagrindą, kad žmonės rastų tiesą. Entuziazmas labai greitai praeina, reikia, kad būtų pagrindas. O tokiu pagrindu gali būti tik tai Dievas. Važinėdamas etapais iš Uralo į Mordoviją, iš Mordovijos į Sibirą, aš mačiau tūkstančius žmonių, tūkstančius nužmogėjusių žmonių, bausių. Nesinorėjo net būti jų tarpe, bet būti reikėjo. Ir visi jie buvo tokie todėl, kad neturėjo Dievo. Jie jo galbūt niekada nepažino, jie neturėjo jį ką atsiremti ir nuėjo nusikaltimo keliu.

"Akivaizdžiai pamačiau, ką reiškia gyvenime Dievas. Jeigu dabartinis mūsų jaunimas, vaikai, turės Dievą, mes turėsime ateitį, jeigu jie neturės Dievo — tai nieko mums nepažės ir trispalvės. Jos reikalingos, jos brangios, jos šventos, bet dar labiau yra reikalingas pagrindas. Tūkstantmetinė istorija kalba ir rodo, mūsų tautos istorija, ypač pokario istorija, akivaizdžiai, priekšama rodo, kad reikia šitokio pagrindo.

"Kai buvau Sibire tremtyje, daugelyje Sibiro kaimų, miestelių, mačiau

Kviečiame nors mintimi jungtis su gyvo tikėjimo išpažinėjais okupuotoje Lietuvoje ir stengtis atvykti į šv. Kalėdų Mišias.

ARKIV. AUDRYS BAČKIS

Spalio 4 d. Šv. Petro bazilikoje didingom iškilmėm buvo konsekruotas naujas lietuvis arkivyskupas Audrys Bačkis, kuriose dalyvavo 16 kardinolų ir 36 arkivyskupai bei vyskupai. Pagrindiniais konsekratoriais buvo: vysk. Juozas Preikšas, kard. Achille Silvestrini ir pop. Jonas Paulius II. Pasauliečių tarpe dalyvavo arkiv. tėvai: dr. Stasys ir Ona Bačkiai, brolis Rikardas su šeima, gimnazistai iš Vasario 16-sios gimnazijos su savo vadovu kun. E. Putrimu, komunistų neleidžiamas pareigų jau 27 metus eiti Vilniaus arkivyskupijos administratorius vysk. Julijonas Steponavičius ir mūsų vyskupai A. Deksnys ir P. Baltakis.

Aukojimo procesijoje dovanas nešė naujojo arkivyskupo giminės ir neseniai iš kalėjimo bei lagerio kančių išleistas užsienin kun. Alfonsas Svarinskas. Jam priklausius prie Šv. Tėšv. Petro baziliką nuskambėjo audrinvo, tas jį apglėbė abiem rankom, o pergi plojimais šio narsaus kunigo garbei. Tada Villa Adriana parapijos itališkasis jaunimo choras užgiedojo lietuviš-

kapines. Ir daug jose mačiau senų, apipuvusių, pajuodusių katalikiškų kryžių. Ten liko daugelio mūsų tėvai, broliai ir seserys. Prisiminkime juos, prisiminkime visus tuos, kurie nekaltai kentėjo mūsų tėvynėje, kurie nekaltai kentėjo Rusijoje, Sibire, ir kurie neišvydo tos dienos, kokią šiandien matome. Tos garbės jie buvo labiau verti negu mes, už tai, kad jie kur kas daugiau už mus iškentėjo".

Kun. Sigitas Tamkevičius tada koncelebravo mišias su šešiais kunigais, po kurių jis visiems padėkojo už laiškus (daugumos kurių negavo), už maldas, už bado streikus ir už viešai skelbiamą įvykdytą neteisębę.

Jaudinantį sugrįžimas į tėvynę įvyko. Tačiau nemažiau jaudinantis Kybartiškių susitikimas su savo klebonu 6-tą lapkričio parapijos bažnyčioje, kur tą sekmadienį 12 val. aukojo šv. Mišias.

(LIC)

kai "Marija, Marija" giesmę.

Po iškilmų bazilikoje buvo Vatikanų rūmuose priėmimas, o sekančią dieną pietūs pas popiežių ir Romos "Holiday Inn" viešbutyje LKM Akademijos suruoštos vaišės. Spalio 6, prieš pietūs buvo privati audiencija, kurioje dalyvavo apie 100 asmenų. Po atsisveikinimo iškilmingų pamaldų spalio 9, arkiv. A. Bačkis išskrido Olandijon kaip Šv. Sosto pronuncijus tam kraštui.

Lapkričio 10 dieną vysk. Vincentas Brizgys šventė 85-tą gimtadienį. Jo Ekselencija buvo iššventintas kunigu 1927 m. birželio 6 d. ir konsekruotas vyskupu 1940 m. gegužės 19 d. Tada jis buvo jauniausias vyskupas visame pasaulyje. Širdingai sveikiname Jo Ekselenciją, linkime geros sveikatos ir gausios Viešpaties palaimos.

Prieni. Algi Gudaitį jau ketveri metai KGB nepraleidžia į Kauno Kunigų seminariją. 1984 m. jis kartu su broliu Aldona padavė pareiškimą, bet KGB išbraukė, abu. 1985 m. jiems stojant antrą kartą, broliū Aldoną priėmė, o Algio vėl nepriėmė. Pagal įstatymus dvynai neskiriami nei mokykloje, nei Armijoje. Gudaiciai kartu mokėsi, kartu tarnavo Armijoje, stojant į Kunigų seminariją KGB juos išskyrė. Ir 1987 m. atsakymas: "Šiais metais jūsų prašymo pateikti negalima. Mėginkite kreiptis sekančiais metais. O bedieviška spauda bei televizija nuolat garsina, jog trukdymų stojantiems į Kauno Kunigų seminariją nedaro. "Argumentai" televizijos pareiškė: Šiais metais į Kauno Kunigų seminariją buvo priimti visi norintys ten mokytis jaunuoliai", o Algio Gudaicio atvejis nėra vienintėlis.

Mikoliškiai (Kretingos raj.). 1987 m. rugpjūčio 23 d. buvo švenčiamas Liet. Krikšto 600 metų Jubiliejus. Iškilmėse dalyvavo vysk. A. Vaičius ir daug tikinčiųjų iš aplinkinių parapijų. O Garždų tikinčiųjų autobusą sustabdė autoinspekcijos darbuotojai ir pareikalavo, kad vairuotojas išlaipintų keleivius. Nežiūrint, kad turėjo visus kelionei reikalingus dokumentus, jam buvo atimtas vairuotojo pažymėjimas, o tikintiesiems teko į Mikoliškio bažnyčią likusius 4 kilometrus keliauti pėšiomis.

Viduklėje lietuviai pasistatė kryžių su užrašu, kad tai 600 m. Tautos Krikšto atminimui. Už poros dienų, 1987 m. birželio 29 d. rajono saugumiečiai kryžių nuvertė.

Viena iš pirmųjų trijų, istojusių į steigiamą Šv. Kazimiero seserų vienuoliją - Motina Concepta Unguraitė mirė Čikagoje, sulaukus 100 metų. Ji yra buvusi novicijų mokytoja ir taip pat yra mokytojavusi daugelio parapijų mokyklose.

Spalio 21 d. Šv. Kazimiero bažnyčia buvo gražinta Lietuvos Katalikų Bažnyčiai.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIARAŠTIS

PLB Pirmininkas Lietuvoje.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio kviečiamas ir PLB valdybai pritariant, PLB pirmininkas Dr. V. Bieliauskas dalyvavo Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime spalio 23-24 dienomis Vilniuje. Iškilmingas suvažiavimo atidarymas įvyko spalio 22, vėliavos pakėlimu Gedimino kalne, giedant Lietuvos himną ir gaudžiant trimitams kalno viršūnėje ir apačioje sporto stadione. Posėdžiai vyko sporto rūmuose.

Suvažiavimo metu PLB pirmininkas tarė žodį išveivijos vardu ir susilaukė emocijų plojimų ypatingai paminėjus, kad lietuviai yra išsiblaškę per 19 kraštų ir kad tai yra dalis Stalino aukų.

Viešėdamas Lietuvoje PLB pirmininkas užmezgė ryšius su Lietuvos Laisvės Lyga ir Sąjūdžiu. Taip pat susitiko su naujuoju Lietuvos kardinolu Sladkevičium. PLB pirmininkas asmeniškai spaudė Sąjūdį, kad išreikalautų paleisti politinius kalinius, tuo pagelbėjas baigti bado streiką Petrui Cidzikui, kuriam grėsė mirties pavojus.

PLB Valdybos nutarimai:

— PLB valdyba savo posėdžių metu, lapkričio 12 d. nutarė koordinuoti visokeriopą pagalbą ir talką Lietuvai: ar tai lėšų telkime, ar materialiniai bei medicinos pagalba. Sąjūdis ir Lietuvos Laisvės Lyga pareiškė, kad nebūtų įteikiami ar tai siunčiami doleriai, nes

tai juos sukompromituoja prieš valdžią.

— Ryšium su įvykiais Lietuvoje nutarta surengti pasitarimą tarp PLB ir VLIKo, naujųjų metų pradžioje.

— Kaip įprasta ir ši PLB Valdybą skelbia savo metinę temą VARPO METAI. Šiais metais Varpas švenčia šimtmetį.

— PLB Valdyba savo atstovu į Vasario 16 gimnazijos kuratoriją paskyrė, 3 metų kadencijai, Vakarų Vokietijos LB pirmininką p. Sabą.

— PLB ryšininku su SALFU paskyrė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininką A. Saplą iš Toronto, Kanada.

— PLB Valdyba nutarė finansuoti Skuodžio kelionę į Pietų Ameriką Vasario 16 šventės proga. Kelionės ko-ordinavimu rūpinasi PLB vice-pirm. visuomeniniams reikalams Dr. Dambava iš Venezuelos.

— PLB valdyboje kooptavo švietimo reikalams M. Lenkauskienę iš Clevelando, JAV.

— Kultūrinės srities vice-pirm. I. Lukoševičienė šiuo metu išsiuntinėja visiems kraštams anketas, per kurias tikisi susidaryti vaizdą apie kultūrinę padėtį bei pajėgas įvairiuose kraštuose.

— Visuomeninės srities vice-pirm. V. Dambava vysto tarptautinius kontaktus bei šiuo metu ruošia medžiagą Molotovo-Ribentropo pakto paminėjimui kraštuose.

1988 lapkr. 15 Bieliauskui skambino LLL atstovas iš Lietuvos pranešdamas, kad LLL Tarybą Lietuvoje patvirtina lygos atstovais Kalifornijoje Romą Giedrą ir Vladą Sakalį. Prašė perduoti lygos sveikinimus naujai išrinktam JAV prezidentui George Bush, pažymint pasitikėjimą, kad ir naujoji administracija laikysis Pabaltijo okupacijos klausimu tos pačios linijos, siekiantis Lietuvai visišką nepriklausomybę. Prašo keičti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės reikalus tarptautiniuose forumuose. Lyga ragina "lietuvių tautą visomis išgalėmis remti Sąjūdžio iniciatyvą, lemtingai Tautai momentu reikšti protestus prieš naujus metropolijos kėslus, brežnevinės konstitucijos reformos pretekstu apriboti Lietuvai paliktas teises politikos, ekonomikos ir kultūros srityse".

Šių metų lapkričio 18-19 dienomis Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis buvo įteikęs tarybai svarstyti Lietuvos konstitucijos projektą, kuris garantuotų nepriklausomumą nuo Maskvos. Tarp Sąjūdžio ir Valdžios įvyko didelis nesusipratimas ir pasipiktinimas. Ryšium su tuo Sąjūdis nutraukė kontaktus su partija. Sąjūdis paskelbė 3 dienų gedulą. Prie vėliavų buvo pririšti juodi kaspiniai.

Povilas Pečeliūnas telefonu painformavo Pabaltiečių biurą Strasbourge, kad rugsėjo 11 d. Panevėžyje įvykęs masinis mitingas susilaukė nesitikėtino pasisekimo ir sutraukė apie 50,000 dalyvių. "Beveik visas Panevėžys" sutiko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio (LPS) atstovus. Iki šiol matomai snaudęs miestas, "dabar atsibudo".

Mitinge kalbėjo ir vilniečiai: Arvydas Juozaitis išskėlė mintį, kad tikrai nepriklausomas žmogus įsivaizduotinas tik nepriklausomoje valstybėje.

Per Londoną iš Lietuvos gauta žinia, kad liepos 15 d. Marijampolėje įvyko masinė demonstracija. Buvo planuota viešai protestuoti prieš privilegijas rusų kolonistams, bet protestas virto nacionalistiniu žygiu per miestą. Plėvėsavo daugybė trispalvių, girdėjosi šūkiai: "Lietuva lietuviams", "Laisvės Lietuvai, "ir" Rusai lauk".

Petras Cidzikas telefonu painformavo Pabaltiečių biurą Strasboure, kad lietuviai savo lėšomis ir iniciatyva pasistatė bažnytelę Pelesos kaime, dabartinėje Baltarusijos TSR, apie 100 km. nuo Vilniaus. Senoji Pelesos bažnyčia buvo 1961 m. nugriauta, bokštas nulaužtas, kryžius išniekintas.

P. L. K. O. SAJUNGOS 80 METŲ SUKAKTIS

Lapkričio 20 d. "Birutės" draugija gražiai atšventė PASAULIŲ LIETUVIŲ KATALIKŲ ORGANIZACIJŲ SAJUNGOS 80 metų sukaktį Adroge mieste. Šventė prasidėjo 12 val. seminarijos koplyčioje šv. Mišiomis už a.a. Antaną Brazaitį, jo penkerių metų mirties proga, kuriose dalyvavo nemažai ponų Brazaičių šeimos artimųjų ir birutiečių draugų, nes buvo, taip pat prisiminta 80 metų sukaktis.

Laike Mišių buvo giedama Sergijo Derenčiaus vadovybėje lietuviškos mišių giesmės, o be to p. Georgina Mendez Bartulienė pagiedojo solo "Ave Maria" ir kitas giesmes.

Po pamaldų, birutiečių dr-jos namuose buvo iškilmingi pietūs su meline programa, kurią pradėjo ponias Vladė Malėtaitė Survilienė su puikia ir išsamia veiklos apžvalga. Tarp kitko sakė: "Plati yra lietuvių katalikų organizacijų veikla pasaulyje, kad lietuvių katalikės ne tik dirba savo organizacijai, bet taip pat įrežia giliai vagą savo galvosena, kitų organizacijų darbuose: kai lietuvių katalikės iš arčiau ir toliau 1908 m. balandžio 3 dieną susirinko savo pirmajam suvažiavimui Kaune. Tai buvo pradžia nuolatinio bendro darbo kuris tesėsi iki sovietų okupacijos daugumoj Magdalenos Galdikienės vadovybėje. 1946 metais atsikuria Vokietijoje. Plečiantis ir stiprėjant darbui išveivijoje persiorganizuojama į Pasaulinę Sąjungą. 1953 metais persikelia į New Yorką ir susijungia su R. K. Moterų sąjunga įsikūrusia 1914 metais, turinčia 74 kuopas ir leidžiančia "Moterų Dirvą". O Kanadoje nuo 1955 metų leidžiamas labai aktyvus ir įdomus "Moters" žurnalas Toronte.

Anglijoje šv. Onos Dr-ja įsteigta Londone 1915 metais, o Škotijoje L. K. Moterų dr-ja veikia oficialiai nuo 1929 metų su katuriais skyriais. Argentinoje L. K. Moterų ir Mergaičių Dr-ja "Birutė" įsikūrusi nuo 1931

O naująją rugsėjo 18 d. įšventino kunigas Prajara iš Garliavos. Apeigose dalyvavo ir kunigas Aliulis, kuris netrukus lankysis Vatikane drauge supirmą sykį į Vakarus važiuojančiu vysk. Julijonu Steponavičiumi.

Įsteigta komisija stalinizmo nusikaltimams tirti, kurios tikslai: sudaryti ir paskelbti vardinį teroro aukų bei jų šeimų sąrašą, registruoti ir spaudoje skelbti "represijų vykdytojų" prievartos veiksmus ir pavardes žmonių, "pasižymėjusių ypatingu žiaurumu", rinkti nukentėjusių atsiminimus bei kitą dokumentinę medžiagą, rūpintis archyvinės medžiagos apie "stalinizmo nusikaltimus Lietuvoje" išleidimu.

Seniausia Lietuvos gyventoja yra Barbora Jasaitė, kuri gyvena Ramoškių kaime, Joniškio rajone. Jai neseniai suėjo 133 metai. Jos pase įrašyta gimimo data 1855 m. liepos mėn. 15 diena.

metų. Brazilijoje - nuo 1938 metų. Australijoje - Melbourne 1951 metai, o Adelaidėje įsisteigė 1960-tais metais.

Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijai priklauso 36 milijonai organizuotų katalikų iš 65-kių pasaulio kraštų. Gi organizuota lietuvių gali labai daug kuo prisidėti prie tėvynės šviesnio rytojaus. Ji yra lyg tautos knygnešė, kuri neša spaudą į tarptautinį pasaulį, kad būtų painformuotos tautos apie Lietuvos okupaciją ir kad tuo klausimu būtų nuolat judinama pasaulio sąžinė".

Po paskaitos sekė p-nios G. Bartulienės lietuvių patrijotinių ir ispanų kalba solo dainos. P-ni Zuzana Gražulevičienė irgi su savo solio žaviom dainom linksmino šventės dalyvius. Sekė loterijos fantai, dainos ir kitokios linksmybės.

NUOŠIRDI PADĖKA

"BIRUTĖS" dr-jos Valdyba reiškia ypatingą padėką visiems Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos 80 metų veiklos minėjimo dalyviams, programos vykdytojoms poniams: Vladei M. Survilieni - už P. L. K. O. S-gos istorinę paskaitą, Georinai M. Bartulieni - už giesmes laike pamaldų, solio "Birutės" namuose, aukas rifai ir patarnavimą, Zuzanai Gražulevičienėi - už tortą, solo "Lietuva brangi" ir už pagalbą minėjime, ponams Vladei ir Bernardui Survilams už parama minėjimui ir kitiems didelis didelis ačiū. "Birutės dr-jos Valdyba

L. SENELIŲ ŽIDINIO GYVENTOJAI IR JO VADOVYBĖ nuoširdžiai sveikina visas organizacijas, veikėjus, buvusius veikėjus - pensininkus, spaudą ir visus lietuvius, linkėdami

Gražių šv. Kalėdų!
Daug laimės Naujuose Metuose!

KRISTAUS UŽGIMIMO ŠVENTĖJE sveikiname visus brolius ir seses lietuvius, linkėdami gausios Kūdikėlio Viešpaties pažaimos ir laimingų Naujų 1989 metų!

Marijonai Argentinoje.

KATALIKŲ MOTERŲ IR MERGAIČIŲ DRAUGIJA

"BIRUTĖ" nuoširdžiai sveikina visas lietuviškas organizacijas, spaudą, jaunimą ir visas lietuvių moteris bei visą lietuvių koloniją Argentinoje, linkėdama:

LAIMINGŲ NAUJŲ
1989 METŲ!

UŽ MIRUSIUS

Už a.a. Bogumilą Dubauskaitę Motiejūniene, jos I-jų mirties metinių proga, bus atnašautos šv. Mišios Aušros lietuvių bažnyčioje Avellanedos mieste š.m. gruodžio 13 d. 18 val.

Šv. Mišias užprašė ir kviečia dalyvauti. Vincė Gražulevičienė

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Ona Šireikytė, uteniškė 89 m. amžiaus, mirė gruodžio 2 d. Argentinon atvažiavo 1929 metais. Buvo garsi virėja ir dirbo namų ruošos darbus. Sekančią dieną palaidota Chararita kapinėse. Jos sesutė Cecilija yra mirusi prieš 4 metus. Laidotuvėmis rūpinosi plė. Ona Grigaliūnaitė ir užprašė šv. Mišias Aušros Vartų bažnyčioje gruodžio 18 d., sausio 1-ą ir 15 dienomis 10 val. ir visus pažįstamus kviečia dalyvauti ir pasimelsti už visus Šireikų mirusiųosius.

Ona Girgaliūnaitė

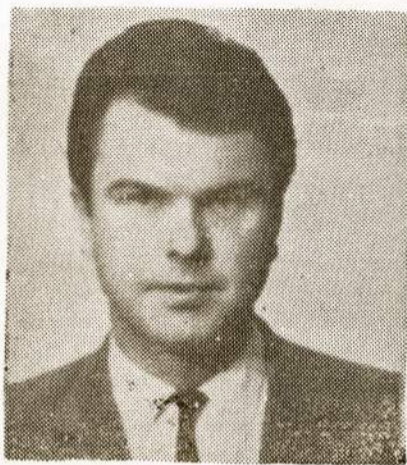
† Sofija Angelaitytė Stankūnienė, tauragiškė nuo Gaurės, mirė lapkričio 21 d. 63 metų amžiaus. Argentinon atvyko 1948 metais ir apsigyveno Florencio Varela mieste. Giliam liūdesyje liko vyras Jonas Stankūnas, sūnus Algimantas Horacio, marti, duktė Liliana Ofelia, žentas ir trys vaikai: Barbara, Marilin ir Guillermo. Palaidota Florencio Varela kapinėse. Išsėkis Ramybėje ir artimųjų atmintyje!

† Antanina Šataitė Skabickienė kilusi nuo Tauragės, 88 metų amžiaus mirė spalio 27 d. Monte Chingolo mieste. Šv. Mišios Aušros Vartų bažnyčioje už velionę buvo lapkričio 27 d. 10 val. kuriose dalyvavo nemažai žmonių. Palaidota savame Gulbinų-Skabickų panteone. Liūdesy liko vienturtis sūnus Alberto, marti Maria Rosa, vaikai ir kiti giminaičiai, draugai, kaimynai.

† Marija Naktinaitė - Plepienė, gimusi 1908 m. rugsėjo 21 d. Papilėje, Biržų aps. mirė 1988 m. spalio 3 d. Į Argentiną atvyko 1929-1930 m. Apsistoję ir visą laiką gyveno Rosario mieste, p-je Dorado 2175. Buvo sukūrusi šeimos židinį su Jonu Plepiu, kuris 1979-11-25 yra miręs. Užaugino ir išmokslino vienturtę dukrą Malviną, kuri ištekojo už Sr. Gilber. Velionė Marija ir jos vyras Jonas daug dirbo lietuviškoje veikloje ir stengėsi kitiems padėti. Nuliūdime liko duktė Malvina, žentas Gilber, giminės Lietuvoje ir Š. Amerikoje ir kiti artimieji. Palaidota Villa Gobernador Galvez kapuose prie anksčiau mirusio vyro. Brangi mamytė, išsėkis Dievo malonės ramybėje drauge su Tėveliu. Duktė Malvina su vyru.

† Ona Geczaitė Gavėnienė, 95 metų amžiaus, mirė lapkričio 2 d. Berisso mieste. Liūdesyje liko sūnus Bronius, duktė Fani, marti Elena Dzviatin, žentas Salvador Minardi, vaikai: Ricardo ir Alicia Gavėnai, Graciela ir Reinaldo Minardi bei jų vyrai ir žmonos: Jorge Garcia ir Li-

liana Jugon, Oscar Cendova: provaičiai: Diego ir Melina Garcia, Romina, Gustavo ir Laura Gavėnai ir kiti artimieji. Palaidota Berisso kapinėse.

† Dr. Leonardas Alfonsas Petronis, 53 metų amžiaus, gabus ir labai mylimas ginekologas Berisso mieste, mirė širdies priepuoliu staiga, bevaikščioldamas. Buvo gimęs La Platos mieste ir ten baigęs medicinos fakulteto mokslus. Užėmė svarbias ir atsakingas vietas ligoninėse; buvo direktorius "Klinika Genesis" ir daugybę pareigų kitur. Buvo labai populus ir nuoširdžiai draugiškas su visais įvairių draugijų nariais, kurie gausiai dalyvavo šermenyse ir reišė užuojautas per spaudą ir asmeniškai, didžiai sujaudinti netikėtos mirties.

Giliam liūdesyje liko žmona Marta Ravera, sūnus Diego Leonardo - medicinos studentas, duktė Virginia Marta - abogacijos studentė, motina Valerija Pupelytė iš Gelučių kaimo, Ukmergės aps., kurią velionis labai mylėjo ir gerbė. Teta Ona Baltrūnienė, seserė Felicia, Monica ir Lito Dallachiesa ir jų vaikai: Carlos Maria, Ana Constanza, Susana, Marianela ir Emmanuel ir daugybė draugų iš Berisso ir La Platos miestų. Jo tėvas Antanas Petronis yra miręs prieš 30 metų, palaidotas La Platos kapinyne, o sūnus Berisso kapinių panteone.

Prie velionio pasimelsti buvo atėjęs Maria Auxiliadora parapijos klebonas kun. Miguel, seselės ir kiti, o lapkričio 27 d. 17,30 val., gausiai dalyvaujant tautiečiams, buvo atnašautos šv. Mišios už Dr. Leonardo Alfonso Petronio vėlę, mamytės užprašytos.

Išsėkis Ramybėje giminė žemelėj ir artimųjų atsiminime! J. R. S.

Okupuotoje Lietuvoje mirė:

† Kun. dr. Kazimieras Pralgauskas mirė rugpjūčio 2 d. Klaipėdos ligoninėje. Velionis buvo gimęs 1901 m. sausio 21 d. Žemaičių Kalvarijoje, Telšių apskr. Kunigu buvo iššventintas 1925 m. birželio 14 d. Kaune. Įsikūrus Telšių vyskupijai, buvo kurį laiką jos kūrijoje kancleriu. Paskui išvyko studijuoti į Innsbuką, o vėliau į Romą, kur Gregorianumo universitete gavo kanonų daktarą. Buvo Pagėgiuose klebonu ir kapelionu, o nuo 1935 m. Telšių kunigų seminarijos kanonų profesorius. Nuo 1975 m. gyveno Palangoje altariu. Pa-

laidotas rugpjūčio 5 d. Žem. Kalvarijoje.

Tai šimet vienuoliktas ok. Lietuvoje ir 5-tas Telšių vyskupijoje miręs kunigas, kurioje jau 65 parapijos be savo kunigo.

† Kun. Juozapas Olšauskas, vietinis altarietas, rugpjūčio 11 mirė Kražiuose. Kun. J. Olšauskas buvo sulaukęs 78 metų amžiaus, kunigu iššventintas 1937. Tai jau dviliktas šimet Lietuvoje ir šeštas Telšių vyskupijoje miręs kunigas.

† Kun. Alfonsas Strielčiūnas mirė rugpjūčio 25 d. Pandelyje, šios parapijos altarietas. Velionis buvo gimęs 1920 m. spalio 6 d. Paežerių km. Šeduvos valsč., kunigu iššventintas Kaune 1945 m. sausio 14 d. Buvo keliose parapijose, kol galėjo dirbti, bet pastutiniu laiku buvo tik altarietas Pandelyje. Ten ir palaidotas. Tai jau tryliktas ir pirmas Panevėžio vyskupijoje šimet miręs kunigas.

† Kun. Juozas Jakaitis mirė rugpjūčio 27 d. Kudirkos Naumestyje, tos parapijos klebonas, kuris buvo ir Šakių vicedekanas. Velionis buvo gimęs 1923 m. balandžio 25 d., kunigu iššventintas 1945 m. gruodžio 21 d. Buvo įvairiose parapijose vikaru ir klebonu, o nuo 1970 m. buvo klebonas Kudirkos Naumestyje, Vilkaviškio vyskupijoje. Šimet jau ketroliktas Lietuvoje ir pirmas Vilkaviškio vyskupijoje vienuolika parapijų neturi savo kunigo.

† Dail. Paulius Galaunė, gimęs 1890 m. sausio 25 d. Pagelaziuose, Ukmergės aps., mirė spalio 18 d. Iki 1987 m. jis paskelbė per 400 publicistinių, mokslinių straipsnių įvairiais Lietuvos dailės bei kultūros klausimais.

PIETŲ AMEMRIKOJE GAMINAMI TAUTINIAI RŪBAI

Galima gauti naujai išaustų tautinių rūbų.

Kreiptis pas Vytautą Dorelį šiuo adresu:

C. CHILE 4113, Montevideo Cerro, Uruguay - Tel. 31-17-77

"Yo quisiera hoy, encontrar de nuevo mi casa"

"un lugar

- donde descansar sin temor
- donde sentir el verde y el sol
- donde se viva el amor"

Tal vez ella quiera estar en un lugar como el nuestro

Nuestra Casa

Jardín Residencial Geriátrico

Av. H. Irigoyen 4294 - T.E. 981-2307 (1212-Buenos Aires) A una cuadra de Avda. La Plata y Rivadavia

"DONDE NO HAY AMOR, PON AMOR Y ENCONTRARAS AMOR"

SAN JUAN DE LA CRUZ

SECCION ESPAÑOLA

ORACION POR LA FAMILIA SEÑOR...

Que siga siendo nuestro hogar un sitio de tu amor
 Que no haya injuria porque tú nos das comprensión
 Que no haya amargura porque tú nos bendices
 Que no haya abandono porque tú estás con nosotros
 Haz, Señor, de nuestras vidas que quisiste unir una página llena de ti
 Haz, Señor, de nuestros hijos lo que tú anhelas ayudarnos a educar, a orientar por tu camino
 Que hagamos del amor un motivo para amarte más
 Que cuando amanezca el gran día de ir a tu encuentro, nos concedas el hallarnos unidos para siempre en ti. Amén.

Aukščiausiajam netikėtai pas save pakvietus jauną ir visų mylimą taurų tautietį **dr. Leonardą Alfonsą Petronį**, jo žmoną **Martą Ravera**, sūnų **Diego Leonardą**, dukrelę **Virginia Martą**, motiną **Valeriją Pupelytę Petronienę**, tetą **Aną Baltrūnienę** se šeima, ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Jadžė ir sūnus Dr. Enrique Žagrakaliai su šeima.

Elena S. Mekšriūnienė

Iš gyvųjų tarpo netikėtai išlepusiam visų labai mylimam ginekologui **dr. Leonardui Alfonsui Petroniui**, jo žmonai **Martai Ravera**, sūnui **Diego Leonardui**, dukrelei **Virginiai Martai**, motinai **Valerijai Pupelytei Petronienei**, tetai **Onai Baltrūnieni** su šeima ir visiems kitiems artimiesiems reiškiu nuoširdžią užuojautą ir liūdžiu.

Jurgis Šišlauskas

Visų labai gerbiamam ir nuoširdžiai draugiškam, netikėtai apleidusiam šį pasaulį **dr. Leonardui Alfonsui Petroniui**, jo žmoną **Martą Ravera**, sūnų **Diego Leonardą**, dukrelę **Virginiją Martą**, motiną **Valeriją Pupelytę Petronienę**, tetą **Oną Baltrūnienę** su šeima ir visus kitus artimuosius, iš visos širdies užjaučiame ir drauge liūdime.

Ona Stundžienė ir Vincas B. Stundžia.

CONTADORA PUBLICA

Dra. Juana Elsa Tamošiūnas

Atlieka buhalterijos darbus ir duoda patarimus

CAMARONES 4007

P. 2 - Dp. D

Tel. 567 - 3227

1407 C. Fed. (Floresta Norte)

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius - A. Lubickas. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nužiūra: nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje Austr. 50.00. Kitur — metams 16 dol. Oro paštas metams 15 dol. Europa — metams 14 dol.

XLI Metais — Nr. 737

1988 Gruodžio mėn.

ARGENTINOS ORGANIZACIJŲ VEIKLOS APŽVALGA

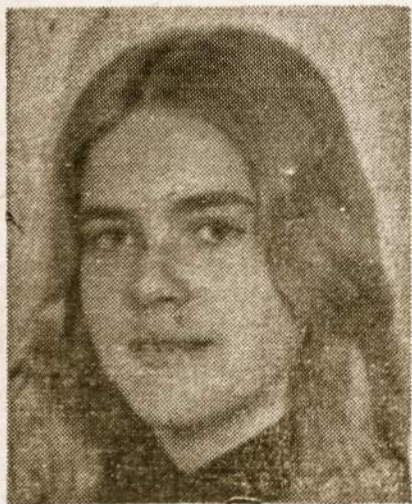
Mūsų lietuviškos kolonijos veikimas gale metų sujudėjo. Tai atsispindėjo ALOS Tarybos posėdžiuose lapkričio ir gruodžio mėnesį. Kiekviena draugija turėjo kokį nors parengimą. Lietuvių Centras užbaigė savo metinę šventę su vakariene.

Lietuvių Centras įsigijo priešais rūmus nuosavybę, kurią kun. Aug. Steigvilas pašventino. Aušros Vartų Lietuvių parapija atšventė savo metinę sukakties šventę su procesija ir su asado pietumis lapkričio mėn. viduryje. Senelių Židinys atšventė taip pat savo vasaros sezono atidarymą su pamaldomis ir pietumis. Gaila, kad pasitaikė neramumai krašte, todėl ne visi galėjo atvykti į šią šventę.

Gi gruodžio mėnesio pradžioje Lietuvių Susivienijimas irgi paminėjo Dr. Vinco Kudirkos 130 metų gimtadienio sukaktį. O sekantį sekma-

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ IR SPAUDOS TARYBA (ALOST),

Nuoširdžiausiai, sveikina P. L. Bendruomenę, Jaunimo Sąjungą lietuvišką spaudą ir mūsų kolonijos veikėjus bei visus lietuvius Argentinoje ir pasaulyje, linkėdama šv. Kalėdų ir N. Metų šventėse - daug laimės asmeniniame gyvenime ir sėkmės lietuviškame darbe!

SUKAKTUVININKĖ

Angelita, Juan Carlos Simeczak ir Angėlės Aukštaitytės duktė, labai gražiai ir didingai rugpjūčio 29 dieną atšventė savo 20 metų gimtadienį, kurį surengė jos tėveliai. Ji yra baigusi braižytojos ir žurnalistikos mokslus. Dirba Berisso miesto savivaldyboje, o šeštadieniais važiuoja dirbti į La Platos radio Provinciją, kuo labai didžiuojasi ir džiaugiasi senelė dukraitės išsilavinimu.

dienį gruodžio 11 d. atidarė vandens baseino naują sezoną. Ta proga svečiai buvo pavaišinti su keptais viščiukais.

Pagaliau nustatyta jau sekančių metų Vasario 16-tos paminėjimas, kuris įvyks 1989 metų vasario 19 d. su pamaldomis Buenos Aires katedroje, paskui su meno programa Aušros Vartų parapijoje, tos pačios dienos vakare.

Tokiu būdu šių metų Argentinos Lietuvių veikla baigiasi. Reikia vėl laukti sekančių metų su nauja programa. ALOS Tarybos narys

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO VALDYBA nuoširdžiai sveikina visus narius, draugiškas organizacijas, spaudą, P. L. Bendruomenę, L. Jaunimą bei visus lietuvius linkėdama:

Gražių šventų Kalėdų švenčių!

Daug laimės Naujuose 1989 metuose!

ŠVENTŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir NAUJŲJŲ 1989 METŲ proga, nuoširdžiai sveikiname visus lietuviškas organizacijas, spaudą, jaunimą ir visus sveikai galvojančius lietuvius, kurie dirba dėl lietuviybės išlikimo emigracijoje ir kovoja už Lietuvos laisvę!

Lietuvai Išlaisvinti Komitetas 1989-se Metuose!
Argentinoje (LIKAR)

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA sveikina visus lietuviškas organizacijas, nepailstančius veikėjus ir visus lietuvius, kovojančius dėl Lietuvos Nepriklausomybės, lietuvišką jaunimą bei spaudą, linkėdama daug laimės ir džiaugsmo visiems šių švenčių proga.

DARBINGŲ IR SĖKMINGŲ NAUJŲ METŲ linkime visoms lietuviškoms organizacijoms, veikėjams, spaudai, jaunimui ir visiems lietuviams!

"MINDAUGO" DRAUGIJA - Berisso.

Kun. MYKOLUI JODKAI 75 METAI AMŽIAUS IR JO 50 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTYS

Kun. Mykolui Jodkai 75 metai amžiaus ir 50 metų kunigystės sukaktys

Solenizantas yra gimęs 1913 m. gruodžio 8 d., o kunigu išventintas 1939 m. sausio 22 d. Jungtinėse Amerikos valstybėse. Jo tėveliai buvo giliai religingi ir susipratę patrijotai, tat ir jų sūnus Mykolas kalba labai gražią ir žodingą lietuvių kalbą.

1926 metais sutvirtinimo sakramentą yra gavęs iš palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio, o per jį ir pašaukimą į Marijonų vienuolinį gyvenimą, kurį jau praktikavo nuo mažosios seminarijos. Gi vienuolinius pirmuosius įžadus padarė 1930 m. liepos 16 d. O išventintas, pirmuosius kunigystės žingsnius pradėjo žengti Čikagoje, Aušros Vartų parapijoje, kur vikaru išbuvo nuo 1939 iki 1943 metų, gi nuo 1944 iki 1947 buvo tos parapijos klebonu. Ir tuo pačiu metu vienuolyne ėjo atsakingas pareigas.

Nuo 1947 iki 1955 metų buvo Marijonų Seminarijos profesoriumi. Vienus metus buvo Tėvų Marijonų Rėmėjų savaitraščio "Kristaus Karaliaus Laivo" administratorium. Gi 1940 metais buvo to paties "K. K. Laivo" redaktoriumi, o ir vėliau jame uoliai

KALĖDŲ VARPAMS SKAMBANT ir žengiant į Naują sveikiname visus bendradarbius, jus 1989 Metus, nuoširdžiai rėmėjus ir skaitytojus Argentinoje ir visame pasaulyje ir visus lietuvius - telydi jus sveikata ir viltis, kad - amžiuos gimusi laisva lietuvių tauta - ir vėl bus laisva!

LAIKO Redakcija ir Administracija

LIETUVAI IŠLAISVINTI CENTRAS ARGENTINOJE nuoširdžiai sveikina lietuviškas organizacijas, spaudą, nepailstančius veikėjus ir visus lietuvius, kurie vieningai kovoja dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Linkime visiems linksmų šv. Kalėdų ir Naujų Metų!

Mielas skaitytojau, ar jau užsimokėjai LAIKO prenumeratą?

bendradarbiavo - 1943 metais kiekvienam numeriui jis rašė vedamuosius straipsnius - pamokslus.

Per ištisus 14 metų buvo kartu ir šv. Kazimiero provincijos vyriausiu ekonomu - nuo 1943 metų, iki atvykimo į Argentiną 1957 m. O Argentinon atvyko 1957 metais lapkričio mėnesį ir buvo paskirtas namo ekonomu bei Aušros Vartų parapijos vikaru. Kur nei kambalo nei lovos nuo 1957 metų nėra pakeitęs ar apleidęs išskyrus tik atostogų metą, kad išvažiuodavo ir į užsienį ar kitur atgauti jėgų ir įgyti patirties apaštalinimo baruose. Nes vėliau ėjo įvairias vienuolyne pareigas, kaip namo patarėjas, sekretorius, tačiau visą laiką pasilieka ekonomu ir gelbsti parapijoje.

Jubiliatas pasižymi atviru ir vyrišku būdu, mėgsta teismumą ir tvarkingumą visuose reikaluose. Yra labai pareigingas vienuolis kuris visus darbus mėgsta gerai atlikti ir užbaigti. Jau 60 metų kai pas Tėvus Marijonus šves ateinančiais metais, nes naują pradžią pradėjo 1929 m. liepos 15 dieną.

K. M. Jodkos vienintelis "Hobby" yra pamatyti gerą teatrą, išgirsti klasikinį koncertą arba nueiti į stadioną pažiūrėti futbolo rungtynių. Mūsų nuoširdžiausi sveikinimai.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE CENTRO VALDYBA

Linki broliškoms organizacijoms, spaudai, mūsų rėmėjams bei darbuotojams, jaunimui, P. L. Bendruomenei, nariams bei visai lietuvių kolonijai.

Linksmų Šventų Kalėdų Laimingų Naujųjų Metų

DĖMESIO!!!

c. Jorge 330 - Adroque
Katalikių Moterų Draugija "BIRUTĖ" šių metų
Lapkričio 20 d. sekmadienį ruošia
Gruodžio 24 d. šeštadienį 19 val. KŪČIŲ VAKARIENĖ
Įėjimas laisvas ir nemokamas.
"Birutės" Draugijos Valdyba

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS

Tabare 6950 - V. Lugano
Ruošia:
Šeštadienį, gruodžio 31, 21 val. DIDINGA METŲ UŽBAIGIMO VAKARIENĖ

Tradicionis senų metų palydėjimas ir Naujųjų Metų sutikimas.

Visi lietuvių kviečiami atsilankyti
A. Lietuvių Centro Valdyba